

Mijn Maradona

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Mijn Maradona

Eerbetoon aan
de grootste voetballer
aller tijden

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 5616 2

© 2020 bij de diverse auteurs

Omslagontwerp DPS Design & Prepress Studio

Omslagillustratie © Jean-Yves Ruzniewski/

Contributor/Corbis Historical/Getty Images

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Inhoud

Inleiding 9

FRANK HEINEN

Eindsignaal 11

LEO VERHEUL

Wachten op Maradona 15

THOMAS HEERMA VAN VOSS

De avond dat Maradona in het Olympisch Stadion kwam 23

MENNO POT

Het leven is een loterij 31

HENK SPAAN

De schervenheuvel van Testaccio 37

WILLEMIJN VAN DIJK

Napolitaanse dromen 45

HERMAN KOCH

Maradona en ik 57

NANDO BOERS & RAFAEL VAN DER VAART

De solo 61

AUKE HULST

La sombra de Maradona 65

MERLIJN KERKHOF

Mijn onwaarschijnlijke ontmoeting met Maradona 75

PETER DE WAARD

De Che Guevara van het voetbal 87

JULIEN ALTHUISIUS

Maradona overall 103

ARTHUR VAN DEN BOOGAARD

‘Papa, het was allemaal fantastisch, echt waar.’ 113

LEO VERHEUL

Bij Maradona thuis 125

HUGO BORST

Mijn hand op de rug van Maradona 135

EDWIN WINKELS

Maradona of Messi? 139

SAM PLANTING

De laatste in zijn soort 161

CAROLINA TRUJILLO

Van het eiland aan het imperium 175

Verantwoording 189

Warming-up

Maradona danst zich met zijn voetbal
los van wat er was.

Nooit zijn veters leren strikken
zeker teken van verwaarlozing.

Hoe hij bij zijn warming-up
zichzelf verrast, hoe de bal
hem dirigeert, niet omgekeerd.

Jongen pas toch op maak eerst
je veters vast!

Judith Herzberg

Inleiding

Was het de hand van God? Op de valreep kwam er een gedicht binnen voor *Hard gras*. Judith Herzberg, die voor haar werk eerder de P.C. Hooft-prijs ontving, schreef over Maradona. Wij konden ons geen voetbalgedicht van haar herinneren, dus leek het ons en haar meer voor de hand liggen om het niet in *Hard gras*, maar als opener op te nemen in *Mijn Maradona*.

Het was Maartje de Jong van Ambo|Anthos die ons eind november vroeg hoeveel stukken over Maradona we in vroegere en latere nummers van *Hard gras* hadden gepubliceerd. Dat bleken er niet zoveel te zijn. Wel werd hij uiteraard talloze keren genoemd, maar eigenlijk was het alleen Jimmy Burns die zich – met in gedachten de vraag ‘hoelang leeft hij nog?’ – over het fenomeen had gebogen. Het stuk stamde uit 1997, dus de term ‘gedateerd’ was er letterlijk op van toepassing.

Daarop besloten we een special op touw te zetten: ‘*powered by Hard gras*’.

Het resultaat is een prachtige bundel verhalen en herinneringen, door onze auteurs in een tijdsbestek van enkele dagen geproduceerd. Het blijkt dat schrijvers onder druk tot hun grootste prestaties komen. Ze zouden het zich vaker moeten realiseren.

De lezer ziet vertrouwde namen terug als die van Thomas Heerma van Voss, Carolina Trujillo, Arthur van den Boogaard en Herman Koch, en gasten als Menno Pot en Merlijn Kerkhof.

Wie en wat Maradona was, valt in deze korte inleiding niet in woorden te vatten. We hebben allemaal wel een beeld van hem in ons hoofd.

Na het lezen van deze, nogmaals, sublieme bundel verhalen, zal dat beeld ongetwijfeld zijn uitgebreid en aangepast.

Henk Spaan

FRANK HEINEN

Eindsignaal

Kijk.

Alle beelden zijn vertoond.

Alle woorden gezegd, alle gedachten gedacht, alle gevoelens gevoeld.

Alles wat herdenking verdiende herdacht.

Alle uitspraken besproken.

Alle archieven geopend, alle poëzie gedicht.

Alle vergelijkingen gemaakt.

En alle voorbehouden ook.

Wat overblijft: gewoon, een jongen met een bal, een bloem van een mestvaalt geplukt.

Een *pibe*.

Een jongen met een onbeheersbaar talent, een zelfs hemzelf verbijsterend balgevoel.

Een jongen met ogen over zijn hele lijf.

Een jongen, steeds weer in een onverstaanbaar gesprek met de bal.

Hij zag ze wel, vrijstaande ploegmaats.

Hij zag ze wel, de booswichten met roestige noppen die hem omver moesten schoppen, omdat je nu eenmaal violisten hebt, en mensen die een viool in razend onbegrip tegen een muur stukslaan.

Hij zag ze wel, overlegde even kort met de bal en ging alleen.

Een jongen, de enige ooit voor wie de kans op teamsucces groeide naarmate hij vaker alleen ging. Die geen onderscheid maakte tussen wie allemaal van hem genoot. Een jongen die Mariabeelden liet lachen, en smokkelaars, en straatslijpers, en vrouwen in dure auto's, en gitaristen.

Een jongen die de fantasie uit een droom plukte, er werkelijkheid van maakte, en die werkelijkheid daarna liet opstijgen, een gewichtloze herinnering.

Een jongen, een opschepper, met zo eindeloos veel om over op te scheppen.

Een jongen die God genoemd werd. God is meestal een eufemisme voor vals spel, en al wat hemels is, vindt plaats op aarde.

Een jongen, met tien miljoen kennissen en maar één vriend.

Een jongen, die soms op het toneel nog zijn masker afdeed, en de wereld vervolgens overgastvrij in de coulissen toeliet.

Een jongen, eeuwig beducht voor de doodschop die hij uiteindelijk zichzelf toebracht.

Een jongen die de volwassene lang een stap voor bleef.

Voetbal, zei de jongen, is gelegaliseerde oplichting. Liegen met je voeten.

Dichten, zei de dichter, is liegen op een hoger plan.

Vreemd genoeg wordt voetbal pas poëzie als de woorden op zijn, en er alleen nog maar een jongen is, een jongen met een bal.

LEO VERHEUL

Wachten op Maradona

Het begon allemaal met een tragische oprisping van bewijsdrang. Uitgelokt door een kale man die je met een beetje goede wil best mooi lelijk zou kunnen noemen. Kees Jansma, mijn toenmalige collega bij *Voetbal International*, was een leuke vent en – wat slechts in beperkte kring bekend is – een groot komiek. Er waren weinig mensen om wie ik zo verschrikkelijk kon lachen als om Kees Jansma. Maar niet op de maandagochtend, wanneer we het laatste nieuws binnenbelden en aansluitend vergaderden over het die week te maken blad. Er waren ook maar heel weinig mensen in de wereld die zo verschrikkelijk chagrijnig konden zijn en die anderen zo verschrikkelijk afzeken als deze enorme onthaarde bullebak.

Op een kwade dag in de maand november van 1986 gebeurde het dat we ná zo'n aansluitende vergadering aansluitend gingen vergaderen over de kerstspecial van dat jaar. Ik zag aan het mondje van Kees Jansma dat er een onweersbui in hem woedde die wanhopig een uitweg zocht. Ik ging zo

ver mogelijk van hem vandaan zitten en besloot zo lang mogelijk niets te zeggen. Ik had ook een pesthekel aan vergaderingen, maar deed net of ik me goed had voorbereid en popelde om te beginnen.

Na allerlei leuke ideetjes en voorstellen die het predicaat 'special' niet haalden, besloot ik mijn enige troef uit te spelen. Argentinië was die zomer wereldkampioen geworden onder de bezielende leiding van Diego Armando Maradona. Ik sprak Spaans. Ik zou wel even naar Napoli gaan om dat mannetje te scheren. Exclusief voor VI. Nou? Ik keek spinnend de kring rond. Hoe simpel kon het leven zijn...

En toen begon het te onweren. Als een wekenlang etterende zweer barstte Kees Jansma open en begon hevig te sputteren. Net als elke maandag had hij mij gedurende de ochtend een gesprek of veertig horen beginnen. Onze kamers zaten naast elkaar, slechts gescheiden door een dun gipswandje. 'Hallo, goedemorrige, met Leo Verheul van Voetbal Internèsjenul.' Vanwege een licht spraakgebrek sprak ik de naam van het blad zo uit.

'Godallejezus,' bulderde Jansma, 'alsof ik niets beters te doen heb dan naar dit soort debiel gebazel te luisteren. Ik was al zo blij dat-ie even zijn bek dichtield, maar hij kon het weer niet volhouden. Hoe had je je dat voorgesteld, spuit elf? Ga je hem dan eerst bellen?' "Hallo Diego, goedemorrige, je spreekt met Leo Verheul van Voetbal Internèsjenul..." God wat zal hij schrikken, zeg! "Wanneer kom je dan, Leo? Want ik moet er natuurlijk wel een training voor overslaan. Ik wil daar alle tijd voor vrijmaken. Ik heb je namelijk zoveel te vertellen en ik wil ook alles van jou weten. Ik heb zo-

veel van je gelezen. Ik ben je grootste fan.” De zaal lag in een deuk.

Nadat ze uitgelachen waren, richtte ik me tot Cees van Cuilenborg, de hoofdredacteur, en deelde hem mee dat ik erop stond om naar Napoli te gaan, dat ik desnoods zelf mijn reis- en verblijfkosten zou betalen en dat ik zou terugkeren met een interview. Waarop Jansma zei maar één eis te hebben: dat er een fotograaf zou worden meegestuurd. Nu kwam de vergadering helemaal niet meer bij.

*

Met knikkende knieën en fotograaf Robert Collette aan mijn zijde stapte ik die maandagmiddag het trainingscomplex van Napoli binnen, Paradiso Sportivo, waar ik verwachtte door de hel te zullen gaan. Er waren eigenlijk maar twee mogelijkheden: of ik kwam terug met een verhaal, of ik zou mezelf verhangen. Ik schatte mijn overlevingskansen in op een kleine tien procent. Ik had inmiddels begrepen dat Diego nooit interviews gaf, behalve aan een of twee bevriende journalisten en een paar verdwaalde Russen en Japanners die bereid waren om hem voor 50.000 dollar de man een paar vragen te stellen, en dan moesten ze wel gezamenlijk aanzitten.

Bovendien had de voetbalvirtuoos, puur in het algemeen gesproken, een bloedhekel aan journalisten, zoals hij ook bestuurders, politici en zakenlui haatte. ‘Pluisje’ had, al sinds hij als driejarige door een oom nog net op tijd aan zijn krullenkop uit de beerput achter zijn ouderlijke krot-

woning was getrokken, een grondige afkeer van alles wat in zijn ogen stond voor het establishment.

Het kon nog heel gezellig worden, bedacht ik en begon aan mijn plan. Want dat had ik: een plan, een strategie. Gebaseerd op uithoudingsvermogen en schaamteloosheid. Heel veel uithoudingsvermogen en nog veel meer schaamteloosheid. Ik zou door het stof gaan, zijn hielen likken en desnoods zijn kont kussen, al had-ie 'm drie weken niet gewassen. Maar Diego Armando Maradona zou uiteindelijk door zijn hoeven gaan. Zoals dat bij haast al mijn slachtoffers placht te gebeuren. Ik had voor dit speciale geval precies zes volle dagen uitgetrokken. Op zondag vlogen we alweer terug naar huis.

Na het uitlopen, meer stelde de training van die maandag niet voor, stelde ik me op bij het hek, op nog geen vijftien meter van de kleedkamer. Veel gelegenheid om het ijs te breken was er niet en verder dan de vraag of ik de meester heel even iets mocht vragen, kwam ik niet. Bozig beet hij me toe: *'No hablo y menos contigo'* – ik praat niet en zeker niet met jou. Echt gebroken was het ijs nog niet maar de kop was eraf.

De volgende ochtend stond ik al voor zijn aankomst in de buurt van de kleedkamer en na elke training wachtte ik hem weer op. En de dag erna en de dag daarna. Onderwijl begon ik zijn naaste omgeving te bewerken. De masseur, die hij altijd overal mee naartoe nam, een neefje en een paar vrienden die hij had laten invliegen – zoals hij dat het hele jaar door met tal van bekenden deed –, en zijn privéconditie-trainer en vertrouweling Fernando Signorini.

Die laatste was van levensbelang. Hem vertelde ik al-

les over de moderne behandelmethodes in Nederland en over Richard Smith, die daarin een pionier was. Signorini was een en al oor. Ik zou hem alle informatie toesturen. Op zijn beurt zou de Argentijn moeite voor mij doen. Hij kon niets beloven en het had even tijd nodig, maar hij zou Diego ervan proberen te doordringen wat voor een fijne gozer ik eigenlijk wel niet was.

Snel ging dat inderdaad niet, maar de reacties van Maradona op mijn onvermijdelijke aanwezigheid verzachtten ietwat. Van ‘*Verte a la mierda cabron*’ – zak door de stront, galbak, versoepelde het naar ‘*Dejame en paz, pesado*’ – laat me met rust, zeikerd. Echte liefde was het nog niet, maar het ging duidelijk de goede kant op.

Na vijf dagen lobbyen en soebatten en smeken, hield Maradona – toen ik na de vrijdagmiddag training weer achter zijn reet aan liep – even in. ‘Ik geef je morgen na de training vijf minuten,’ zei ‘s werelds beste speler met een heel vies gezicht. ‘Vijf minuten en geen seconde meer en als ook maar één vraag me niet bevalt, is het meteen afgelopen, en ik doe het maar voor één ding: om van het gezeik van Fernando af te zijn. Zonder hem had ik je allang van het terrein af laten schoppen, strontvlieg.’

*

Het was verdomme gelukt. Die vijf minuten rekten we wel op... De aanstaande overwinning vierde ik met fotograaf Collette in een toprestaurant, waarbij wij het niet konden laten om even te laten vallen met wie we de volgende dag een

afpraak hadden. Twee tellen later stond de eigenaar naast ons met een foto van Maradona in zijn handen en het verzoek om een opdracht van het genie. Nou, dat zou geen enkel probleem zijn. We waren inmiddels vrij dik met Pluisje.

De hele week was het vooral een kwestie van wachten geweest, maar die bewuste zaterdagochtend had het wachten iets ondraaglijks gekregen. Hij zou toch geen verkeersongeluk krijgen? En toen hij er eenmaal was, te laat zoals hij bij iedere training te laat kwam: hij zou toch niet net nu zwaar geblesseerd raken tijdens een lullig partijtje? Er scheerde nog een vlak voor mijn neus neerstortend vliegtuig door mijn gedachten, een bliksemontvoering van dé sterspeler van de Italiaanse competitie en een acute salmonella-aanval onder de douche, maar toen zat hij toch echt naast me: Diego Armando Maradona.

Er ging een siddering door me heen. Naar dit geniale hoopje turf kijken was het lekkerste wat een man kon doen met zijn broek aan. 's Werelds beste voetballer, kersvers mondiaal kampioen, de man om wie het allemaal draaide, dit ongekende genie, zat naast me om geschoren te worden. Het was jammer dat al mijn opa's en oma's niet meer leefden, ze hadden het niet kunnen geloven...

Ik begon snel met mijn eerste vraag en toen gebeurde het. Maradona keek me aan alsof hij zich afvroeg onder welke steen ik vandaan was gekropen. Zijn bek viel zo wagenwijd open dat ik er moeiteloos een tros bananen in had kunnen proppen. Voor ik hem om opheldering kon vragen, stopte hij me af. Ik moest heel even wachten, en terwijl hij zich omdraaide, begon hij zijn hele hofhouding aan te roepen: *Ma-*